

KRAJOWA RADA
RADIOFONII I TELEWIZJI

INFORMACJA O AUDYTORIUM RADIOWYM W POLSCE W 2019 ROKU

NA PODSTAWIE DANYCH Z BADANIA RADIO TRACK REALIZOWANEGO
PRZEZ KANTAR POLSKA S.A.

Analiza i opracowanie
Monika Trochimczuk
Departament Monitoringu
Warszawa 2020

SPIS TREŚCI

Zmiany wśród programów w 2019 r.	2
Rynek radiowy w Polsce	3
▶ Programy ogólnopolskie	5
▶ Programy ponadregionalne	8
▶ Programy lokalne	8
▶ Grupy kapitałowe	10
Audytoryum programów radiowych – wiek słuchaczy.....	11
▶ Programy najbardziej popularne w grupie starszych słuchaczy.....	12
▶ Programy najbardziej popularne w grupie 40-59 lat.....	13
▶ Programy najbardziej popularne w grupie 25-39 lat.....	13
▶ Programy najbardziej popularne w grupie młodych słuchaczy (15-24 lata).....	13

Informację przygotowano na podstawie badania audytorium radia *Radio Track* realizowanego na zlecenie Komitetu Badań Radiowych przez Kantar Polska S.A.

Badanie przeprowadzane jest na ogólnopolskiej próbie osób w wieku 15-75 lat, poprzez komputerowo wspomaganą wywiady telefoniczne (CATI) metodą Day After Recall, która polega na odtworzeniu przez respondenta przebiegu słuchalności radia z poprzedniego dnia i w tym kontekście przypomnieniu słuchanych w ciągu dnia programów radiowych. W ciągu miesiąca przeprowadzanych jest około 7000 wywiadów. Dane łączone są w pakiety, zwane falami, po trzy miesiące. W każdej fali znajdują się informacje od około 21 tys. respondentów. Dobór respondentów uwzględnia następującą zasadę: Połowa miesięcznej próby badawczej jest dobierana proporcjonalnie do rozkładu populacji w Polsce, zaś drugą połowę stanowią dodatkowi respondenci z dużych (powyżej 100 tys. mieszkańców) miast (jest to tzw. nadreprezentacja miejska). Z tego względu wskaźniki słuchalności dla obszarów poza nadreprezentacjami są określane z wyraźnie mniejszą dokładnością.

Wielkość próby w całym 2019 r. wyniosła 84 024 respondentów. W badaniu uwzględnione zostały programy radiowe, publiczne i koncesjonowane nadawane przez całą dobę (297 programów).

Wskaźniki wykorzystane w analizie to:

- **Udział** programu/grupy programów **w czasie słuchania**: stosunek całkowitego czasu, jaki słuchacze poświęcili na słuchanie określonego programu radiowego/grupy programów do całkowitego czasu słuchania wszystkich objętych badaniem programów radiowych.
- **Zasięg dzienny** w %, czyli wielkość audytorium: odsetek osób w danej populacji, które słuchały programu przynajmniej raz w ciągu dnia.
- **Zasięg w kwadransach** programu/grupy programów: odsetek osób z danej populacji słuchających tego programu/grupy programów w określonym kwadransie w ciągu doby.
- **Dobowy czas słuchania**: średni czas, jaki w ciągu doby respondenci przeznaczyci na słuchanie programu.

ZMIANY WŚRÓD PROGRAMÓW W 2019 R.

W 2019 r. zaszły następujące zmiany na liście programów radiowych objętych badaniem:

- nowy program w badaniu: **Radio ESKA Kraśnik** – od stycznia 2019;
- nowy program w badaniu: **Radio Starogard** – od stycznia 2019;
- nowy program w badaniu: **Radio Wnet** (Warszawa, Kraków) – od lutego 2019;
- nowy program w badaniu: **Radio Kujawy** – od kwietnia 2019;
- nowy program w badaniu: **Radio Ostrowiec** – od kwietnia 2019.
- nowy program w badaniu: **Radio Radom** – od sierpnia 2019
- zmiana nazwy programu z Radia Puławy 24 na **Radio Impuls** – od września 2019

– nowy program w badaniu: **Radio Wielkopolska** – od grudnia 2019

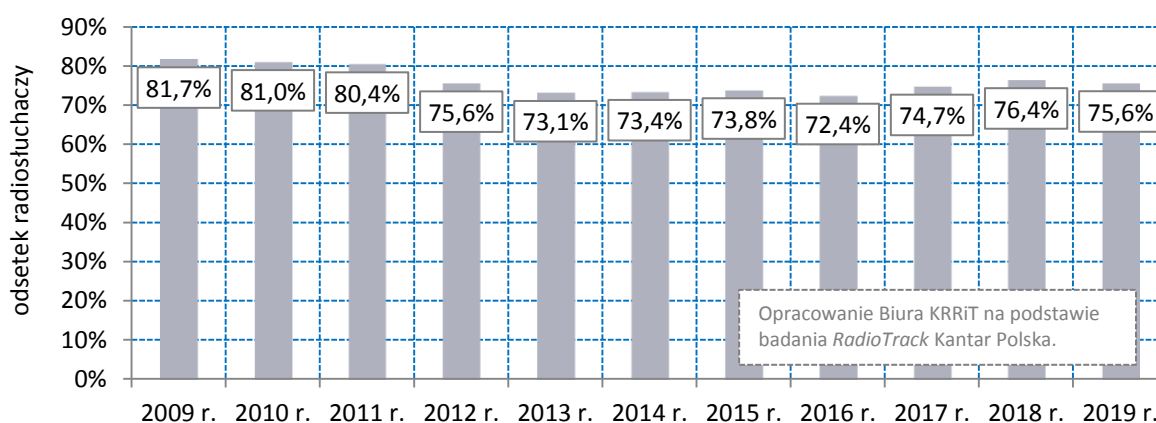
Ponadto, w przypadku niektórych z programów zachodziły zmiany lokalizacji i warunków technicznych stacji nadawczych, co skutkowało zmianami zasięgu technicznego tych programów.

RYNEK RADIOWY W POLSCE

Wielkość udziału w czasie słuchania, zasięg dzienny i średni dzienny czas słuchania programów wraz z kierunkiem zmiany tych wskaźników w porównaniu z poprzednim rokiem zostały zamieszczone w *Tabeli 1.* (na końcu dokumentu).

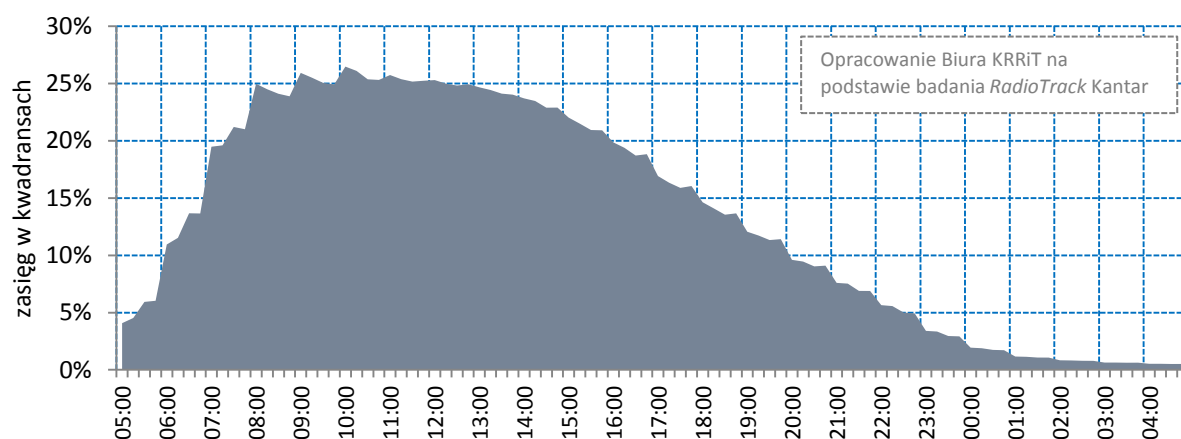
W 2019 r. radia słuchało średnio dziennie **75,6%** mieszkańców Polski w wieku 15-75 lat, o 0,8 pp. (punktu procentowego) mniej niż w roku ubiegłym (zob. *Wykres 1.*). Audytorium programów objętych badaniem *RadioTrack* było nieco mniejsze, wyniosło 72,2% (o 0,2 pp. mniej niż przed rokiem).

Wykres 1. Odsetek mieszkańców Polski słuchających radia.

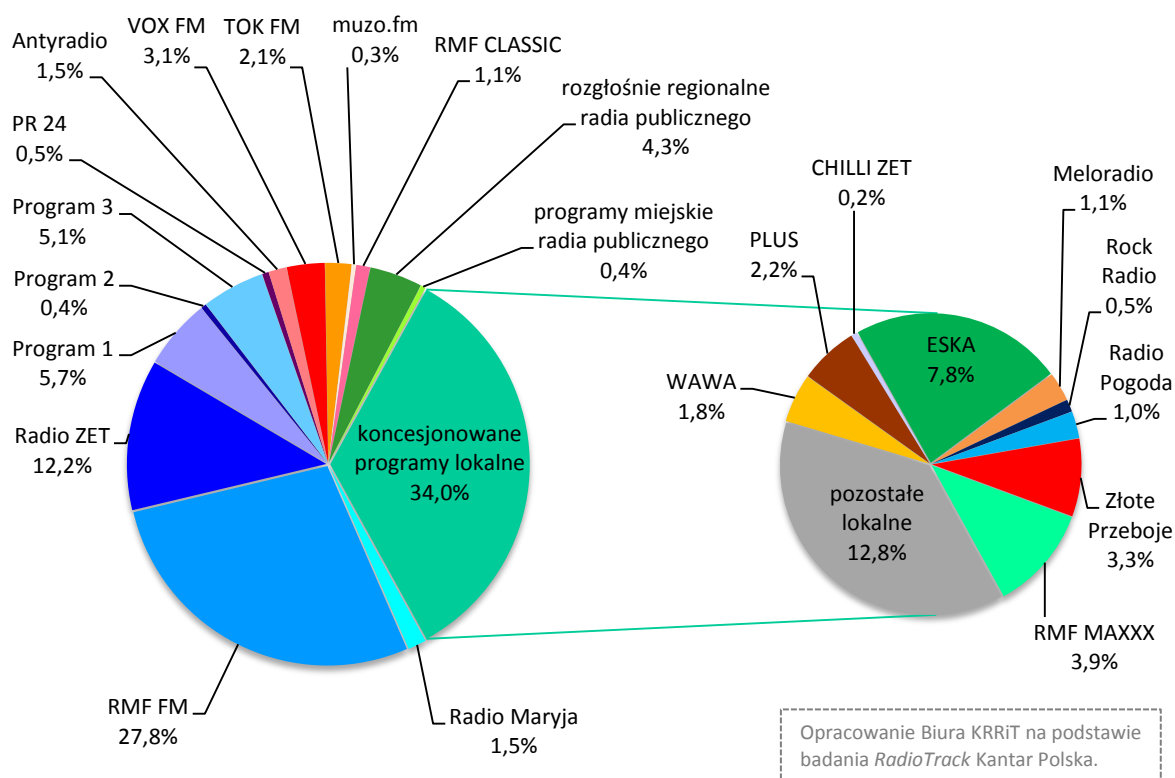
Średni dzienny czas słuchania radia wyniósł 4 godziny i 29 minut dziennie. Czas słuchania radia jest praktycznie niezmienny od lat. Stały jest również dzienny rozkład słuchalności radia (zob. *Wykres 2.*), mierzony na podstawie zasięgu w kwadransach.

Wykres 2. Dzienny rozkład słuchalności radia w Polsce w 2019 r.

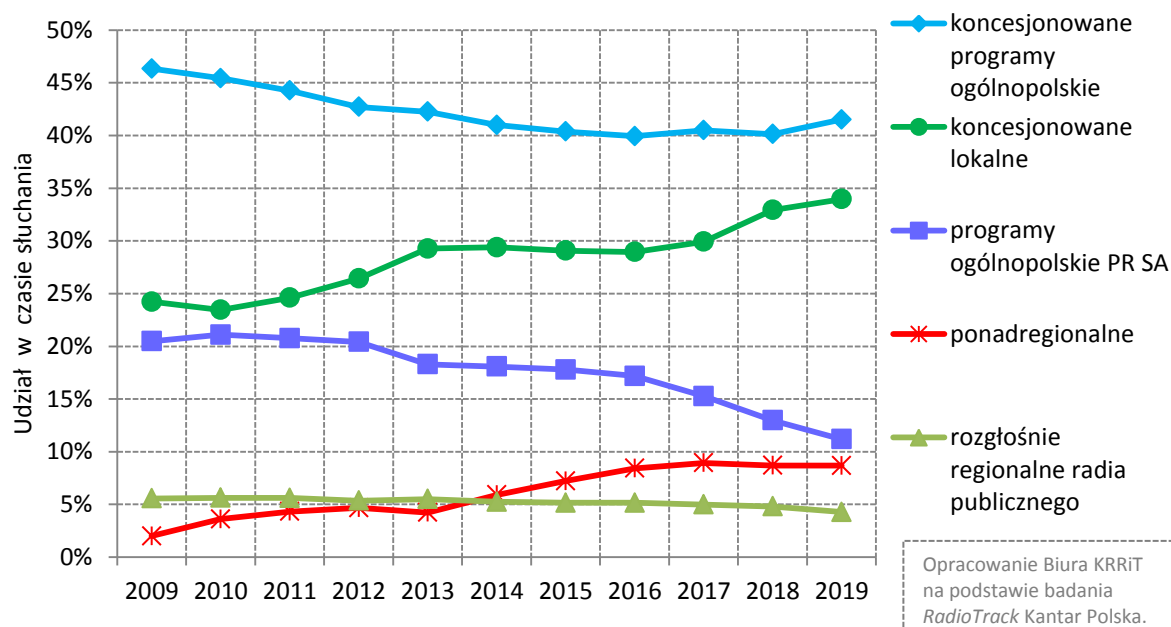
Wysoka słuchalność programów radiowych w Polsce utrzymuje się od pory wstawania do czasu powrotów z pracy. W godzinach między 7:00 a 16:00, radia słucha ponad jedna piąta mieszkańców Polski w wieku 15-75 lat.

Wykres 3. Struktura rynku radiowego w 2019 roku – udziały w czasie słuchania.

Wśród programów radiofonicznych nadawanych w Polsce znajdują się programy o zasięgu ogólnopolskim, programy ponadregionalne rozpowszechniane na kilku, bądź kilkunastu obszarach (głównie w większych miastach), programy regionalne rozpowszechniane na obszarach odpowiadających województwom oraz programy lokalne docierające do słuchaczy w obrębie jednej, lub kilku gmin.

Wykres 4. Udział w czasie słuchania programów ogólnopolskich, ponadregionalnych, regionalnych oraz lokalnych w latach 2009-2019.

Programy ogólnopolskie, wśród których znajdują się zarówno programy radia publicznego, jak i programy koncesjonowane, mają największy udział w czasie słuchania. W ostatnich pięciu latach udział w czasie słuchania ogólnopolskich programów koncesjonowanych utrzymywał się na stałym poziomie, zaś ogólnopolskie programy radia publicznego notowały spadki popularności – szczególnie wyraźne w ostatnich trzech latach (zob. Wykres 4.).

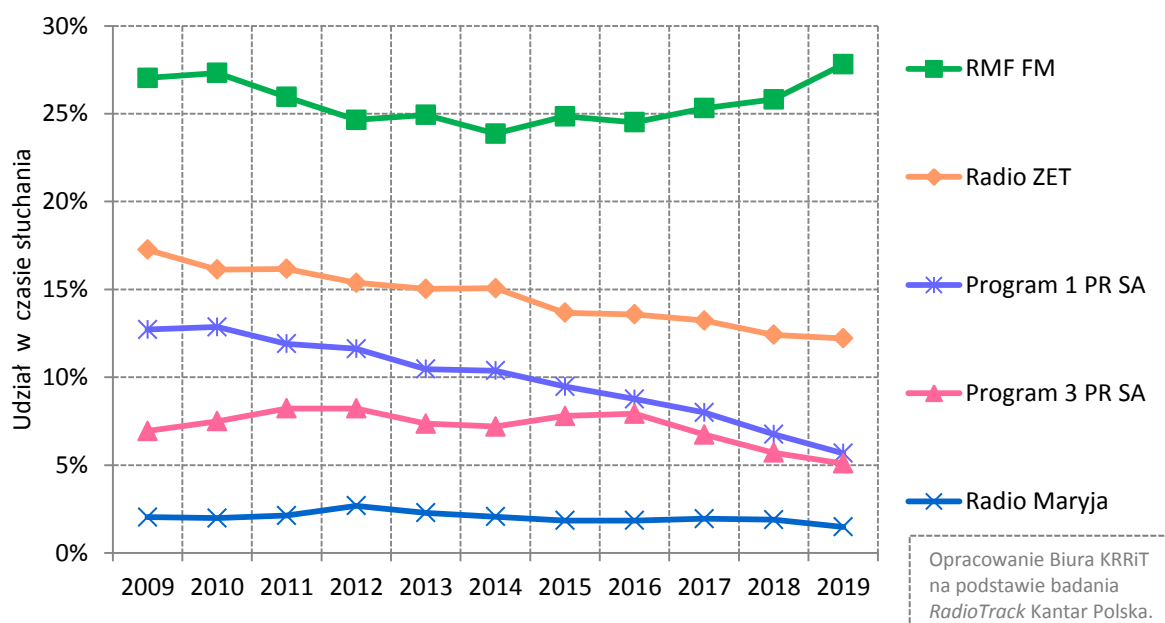
Z roku na rok coraz chętniej słuchane są programy o zasięgu lokalnym. W ostatnich 10 latach ich udział w czasie słuchania wzrósł o ok. 10 pp. Słuchalność programów ponadregionalnych ustaliła się na poziomie ok. 9% udziału w czasie słuchania, natomiast dla rozgłośni regionalnych radia publicznego wskaźnik ten wykazuje delikatną tendencję spadkową z poziomu 5,6% w roku 2009 do 4,3% w roku 2019.

► Programy ogólnopolskie

Najpopularniejsze wśród słuchaczy są cztery uniwersalne programy ogólnopolskie: RMF FM, Radio ZET, Programy 1 i 3 Polskiego Radia (Wykres 3. i Wykres 5.). Mniejszy udział w rynku mają tematyczne programy ogólnopolskie: społeczno-religijne Radio Maryja i nadający muzykę klasyczną Program 2. Programy **ogólnopolskie** zdobyły łącznie **52,7%** udziału w czasie słuchania, z czego ponad połowę zajęło radio RMF FM.

Dla programu RMF FM trzeci rok z rzędu zanotowano wzrost wskaźników słuchalności (Wykres 5.). W porównaniu z 2018 r. jego udział w czasie słuchania zwiększył się aż o 2 pp. osiągając wartość 27,8%, a zasięg dzienny o 2,3 pp. – słuchało go 30,4% mieszkańców Polski w wieku 15-75 lat.

Wykres 5. Udział w czasie słuchania ogólnopolskich programów radiowych publicznych i koncesjonowanych w latach 2009-2019¹.

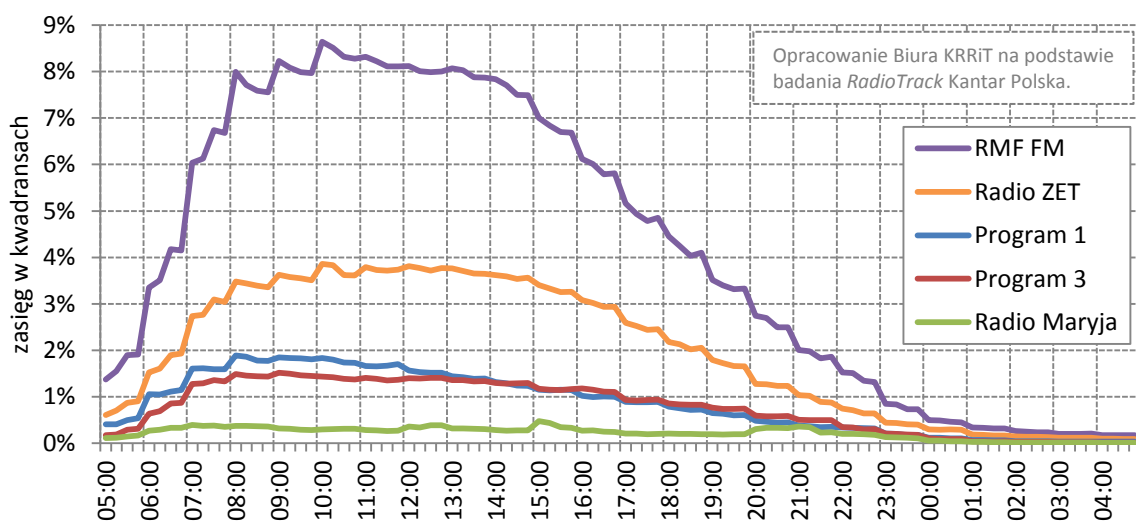
Od wielu lat trwa spadek udziału w czasie słuchania Radia ZET oraz Programu 1 Polskiego Radia. Wskaźnik ten dla Radia ZET zmniejszył o 0,2 pp. w stosunku do ubiegłego roku, dla *Jedynki* natomiast o 1,1 pp. W 2019 r. nastąpił też ponowny spadek popularności Programu 3 wskutek czego uzyskał on najniższą od 10 lat wartość udziału w czasie słuchania wynoszącą 5,1% (o 0,6 pp. mniej niż przed rokiem). Audytorium Radia ZET było wyższe niż przed rokiem o 0,4 pp., natomiast odsetek słuchaczy ogólnopolskich programów Polskiego Radia zmniejszył się, o 1,0 pp. w przypadku *Jedynki* i o 0,5 pp. w przypadku *Trójki*.

Radio Maryja, jest jedynym przedstawionym na *Wykresie 5.*, radiem tematycznym (społeczno-religijnym). Jego udział w czasie słuchania był w 2019 r. najniższy od lat – wyniósł 1,5% – o 0,4 pp. mniej niż przed rokiem. O 0,3 pp. zmniejszyło się też jego audytorium. Programu tego słuchało 2,2% osób w wieku 15-75 lat.

Niepokazany na wykresie ze względu na małą wartość udziału w czasie słuchania, nadający muzykę klasyczną Program 2, o. zanotował delikatny (o 0,1 pp.) spadek tego wskaźnika do wartości 0,4%.

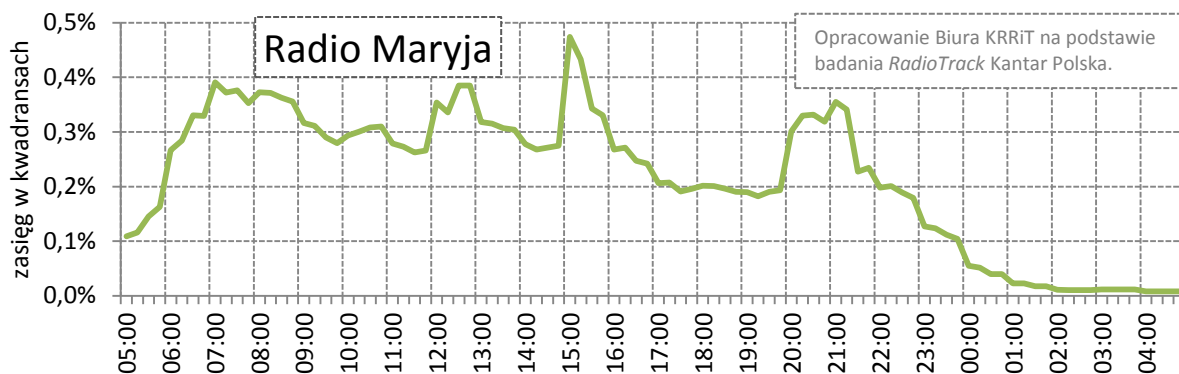
¹ Ze względu na małą wartość udziału w rynku radiowym, w zestawieniu na wykresie nie został uwzględniony Program 2 PR.

Wykres 6. Dzienny rozkład słuchalności programów ogólnopolskich w 2019 r.¹

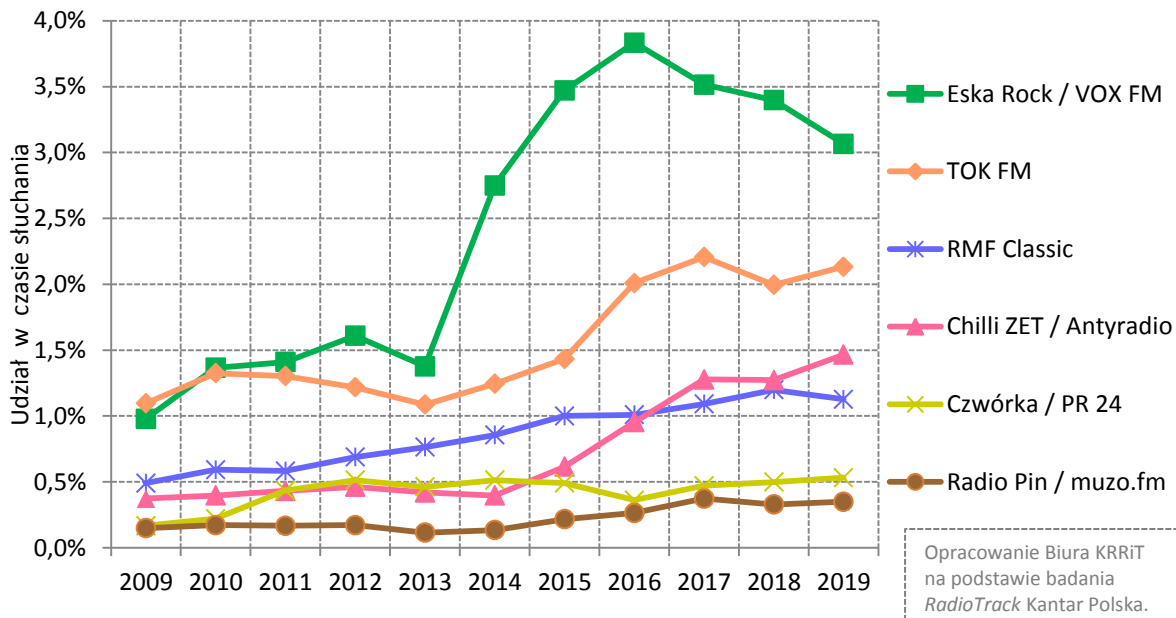
Oba uniwersalne ogólnopolskie programy koncesjonowane, RMF FM i Radio ZET, utrzymywały wysoki, niemal stały poziom audytorium między godziną 8:00 a 15:00 (RMF FM miało zasięg w kwadransie powyżej 7%, a Radio ZET powyżej 3,4%). Później liczba ich słuchaczy stopniowo malała. W szczycie słuchalności o godzinie 10:00 program RFM FM miał zasięg w kwadransie wynoszący ponad 8,5%. Program 1 miał najwięcej słuchaczy w godzinach 8:00-10:00 (powyżej 1,8%). Po tym czasie jego audytorium systematycznie malało. Program 3 miał najwyższą słuchalność w godz. 7:00 – 15:00 (powyżej 1,3% zasięgu) z maksimum słuchalności wynoszącym 1,5% i przypadającym o godz. 9:00. Spadek odsetka słuchaczy *Trójki* był wolniejszy niż w przypadku Programu 1 i po godzinie 15:00 *Trójka* miała wyższą słuchalność niż *Jedynka*. Społeczno-religijne Radio Maryja największą liczbę słuchaczy przyciągało podczas pasm modlitewnych (7:00 – Msza Święta, 12:00 – modlitwa Anioł Pański i różaniec, 15:00 – Koronka do Bożego Miłosierdzia i 20:30 - 21:00 – Różaniec i Apel Jasnogórski), przy czym najwięcej słuchaczy włączało program o godzinie 15:00.

Wykres 7. Dzienny przebieg słuchalności Radia Maryja, 2019 r.

► Programy ponadregionalne

Wykres 8. Udział w czasie słuchania ponadregionalnych programów radiowych w latach 2009-2019.

Programy **ponadregionalne**: Antyradio, VOX FM, TOK FM, muzo.fm i RMF Classic oraz publiczne Polskie Radio 24 miały w 2019 r. łącznie **8,7%** udziału w czasie słuchania – tyle samo co w roku poprzednim. Zmiany wskaźników słuchalności poszczególnych programów ponadregionalnych nie były duże.

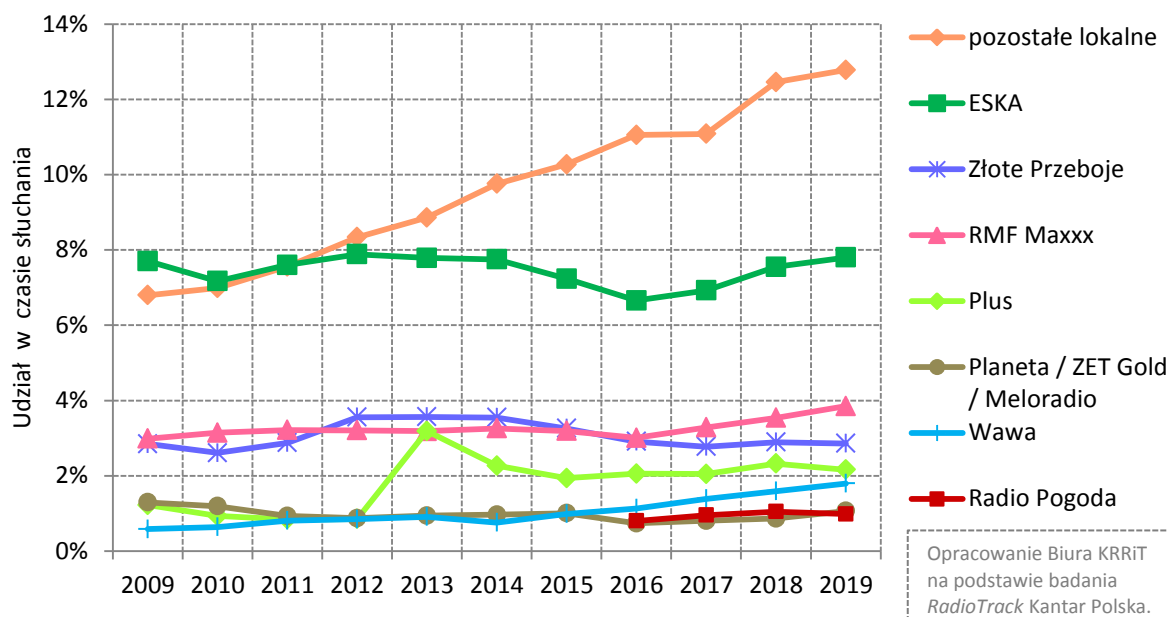
Po spektakularnym wzroście popularności programu VOX FM w latach 2014-2016, będącym reakcją odbiorców na wprowadzenie nowego profilu muzycznego radia (muzyka taneczna, disco-polo), od roku 2017 obserwowany jest spadek udziału w czasie słuchania tego programu. W roku 2019 wyniósł on o 0,3 pp. O 0,2 pp. spadło też jego audytorium.

Spadek udziału w czasie słuchania odnotowano też dla programu RMF Classic – o 0,2 pp. Udziały radia muzo.fm i Polskiego Radia 24 pozostały na poziomie sprzed roku, wzrosły natomiast udziały AntyRadia (o 0,2 pp.) i TOK FM (o 0,1 pp.).

► Programy lokalne

Dla koncesjonowanych programów o zasięgu **lokalnym** zanotowano duży wzrost łącznego udziału w czasie słuchania. Zwiększył się on o 1,0 pp. i osiągnął **34,0%**. Wśród nich największą popularnością cieszyły się programy nadawane pod marką Eska – **7,8%**.

Wykres 9. Udział w czasie słuchania koncesjonowanych programów o zasięgu lokalnym w latach 2009-2019².

Największy wzrost udziału w czasie słuchania – po 0,3 pp. – osiągnęły kierowane do młodych słuchaczy sieci ESKA i RMF Maxxx oraz programy oznaczone na wykresie jako *pozostałe lokalne*. Dla ESKA i RMF Maxxx był to już trzeci rok wzrostu słuchalności, zaś programy *pozostałe lokalne* zwiększają swoją popularność nieprzerwanie od 2008 r. Programy *pozostałe lokalne* to programy lokalne niezrzeszone w sieciach programowych (albo małe sieci programów lokalnych, np. Radio Fama). Należy zauważyć, że wzrost wskaźników słuchalności programów *pozostałych lokalnych* wynika nie tylko ze wzrostu liczby tych programów, ale też z upodobań słuchaczy, ponieważ wzrost udziału w czasie słuchania tych programów jest większy niż ich wzrosty ich liczby.

Większą niż przed rokiem słuchalność miały też programy sieci Meloradio i Wawa (o 0,2 pp.). Złote Przeboje utrzymały udział w rynku na poziomie 2,9%, tak jak przed rokiem. Spadki zanotowano natomiast dla sieci Radia PLUS (o 0,2 pp.) oraz Radia Pogoda (o 0,1 pp.).

Programów lokalnych słuchało 36,4% mieszkańców Polski – o 1,5 pp. więcej niż przed rokiem. Największy wzrost zasięgu dziennego – 0,6 pp. – odnotowano dla programów sieci ESKA i RMF MAXXX oraz o 0,5 pp. dla programów *pozostałych lokalnych*.

² Ze względu na małą wartość udziału w czasie słuchania, na wykresie pominięto sieci programów Chilli ZET oraz Rock Radio.

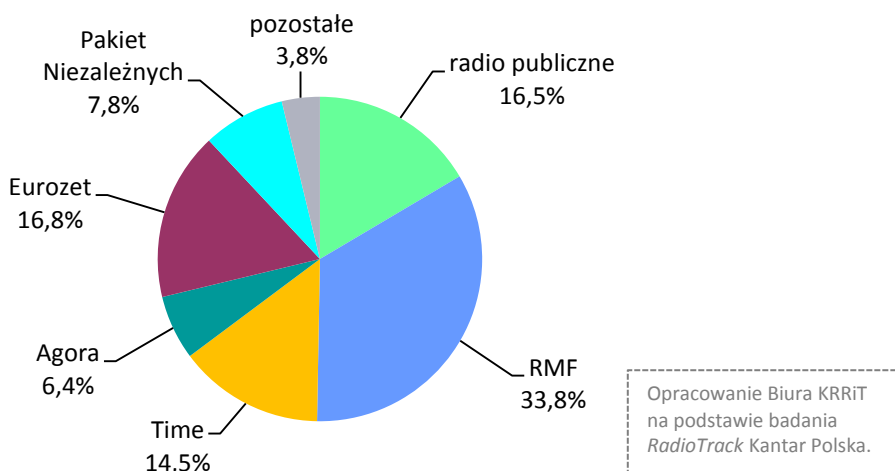
► Grupy kapitałowe

Polski rynek radiofoniczny w 2019 r. podzielony był pomiędzy radio publiczne, cztery komercyjne grupy kapitałowe oraz pozostałe programy lokalne:

- **Radio publiczne** to programy Polskiego Radia S.A. oraz rozgłośnie regionalne polskiego radia będące oddzielnymi spółkami.
- Do grupy **RMF** należą ogólnopolski program RMF FM, RMF Classic (ponadregionalny i lokalny RMF Classic Warszawa), sieć RMF MAXXX oraz cztery inne programy lokalne.
- W skład grupy **Time** wchodzi sieci programów ESKA, WAWA, Radio VOX FM (ponadregionalny i trzy lokalne VOX FM), dziewięć z programów z sieci Plus (pozostałe wchodzi w skład Eurozetu) oraz program Eska Rock.
- Grupa **Agory** to ponadregionalny TOK FM oraz sieci Rock Radio, Złote Przeboje i Radio Pogoda.
- W ramach **Eurozetu** nadawane są ogólnopolskie Radio ZET, ponadregionalne Antyradio wraz z lokalnym Antyradio 106,4 FM, sieci programów lokalnych: Meloradio, Chilli ZET oraz część programów sieci Plus. Udziałowcem grupy Eurozet, od lutego 2019 r. została spółka Agora SA, zakupując 40% udziałów.
- Wśród **pozostałych** programów lokalnych 56 współpracuje w ramach porozumienia handlowego o nazwie **Pakiet Niezależnych**, który jest powiązany z Eurozetem. Pakiet Niezależnych ma udział w czasie słuchania większy niż inne sieci programów lokalnych, wynoszący 8,2%. W Pakiecie Niezależnych są również dwa programy z sieci Meloradio, które na *Wykresie 10* uwzględniono tylko w grupie programów Eurozetu.

Podział czasu słuchania między grupy kapitałowe przedstawiony na *Wykresie 10* zmienił się głównie za sprawą zmian słuchalności programów ogólnopolskich. O 2,1 pp. wzrósł udział grupy RMF a o 2,4 pp. zmalał udział radia publicznego. Wzrost o 0,4 pp. nastąpił też w przypadku programów z Pakietu Niezależnych.

Wykres 10. Udział w czasie słuchania programów radiowych wg. grup kapitałowych, 2019.

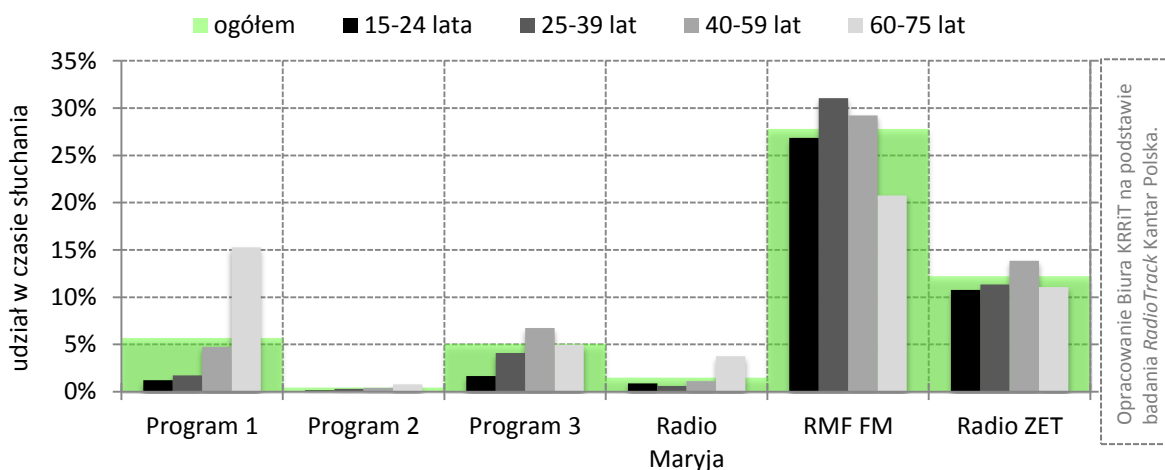
AUDYTORIUM PROGRAMÓW RADIOWYCH – WIEK SŁUCZACZY.

Na kolejnych wykresach pokazany został udział programów radiowych w czasie słuchania wyznaczony dla czterech grup wiekowych odbiorców:

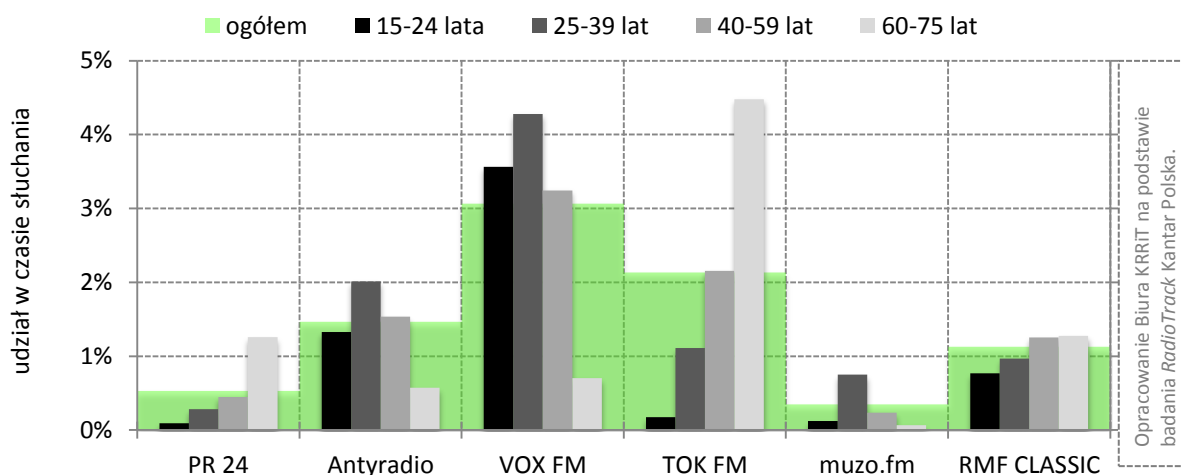
- 15-24 lata – młodzież i młodzi dorośli,
- 25-39 lat – dorośli na etapie początku kariery zawodowej i wychowania dzieci,
- 40-59 lat – dorośli w średnim wieku,
- 60-75 lat – kończący karierę zawodową i emeryci.

Zielonym kolorem w tle wykresów zaznaczono wielkość udziału w czasie słuchania obliczoną dla ogółu słuchaczy.

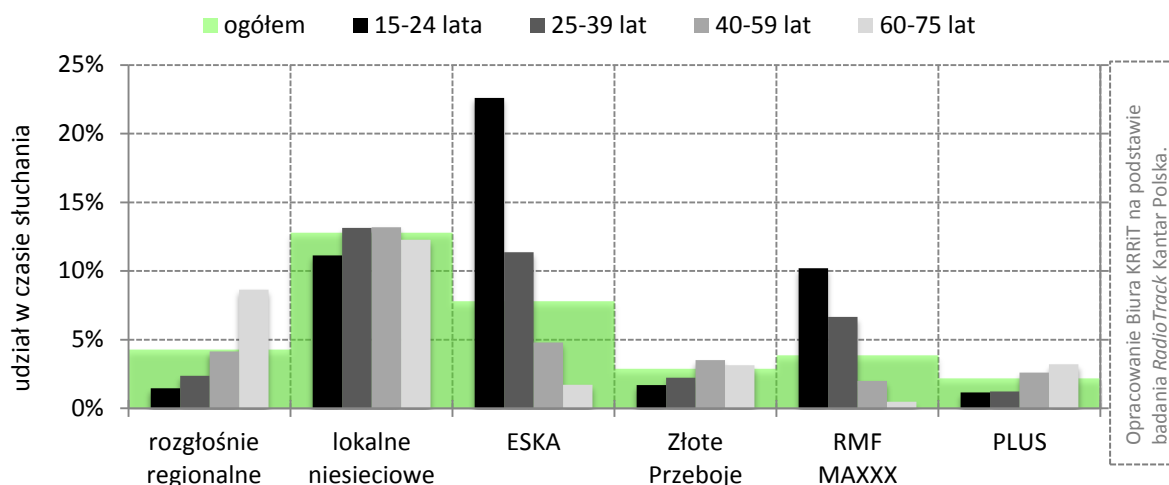
Wykres 11. Udział w czasie słuchania programów ogólnopolskich w 2019 r. w czterech grupach wiekowych słuchaczy.

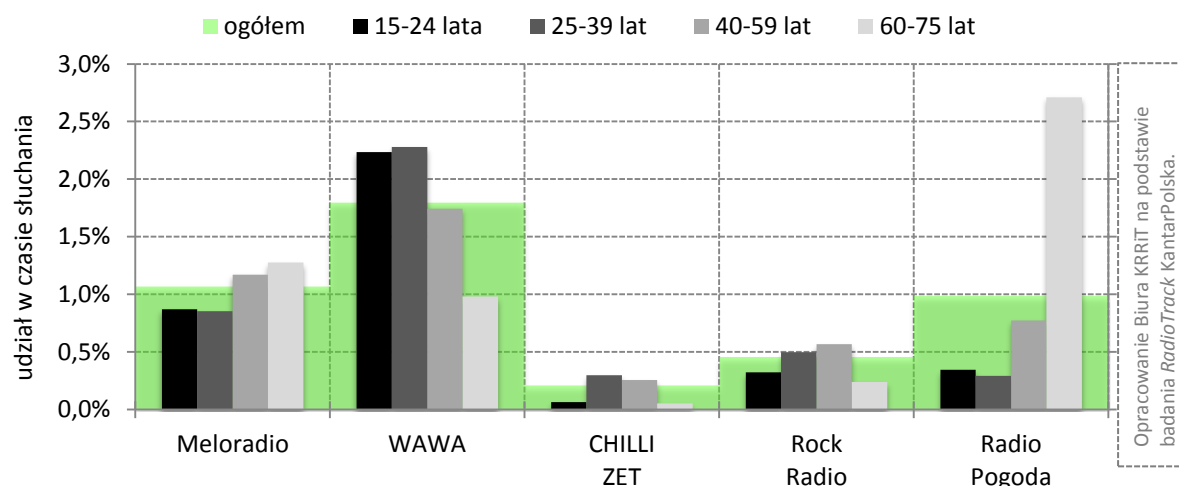
Wykres 12. Udział w czasie słuchania programów ponadregionalnych w 2019 r. w czterech grupach wiekowych słuchaczy.

Wykres 13. Udział w czasie słuchania grup programów lokalnych w 2019 r. w czterech grupach wiekowych słuchaczy.

Wykres 14. C.d. udział w czasie słuchania grup programów lokalnych w 2019 r. w czterech grupach wiekowych słuchaczy.

► **Programy popularne jednakowo we wszystkich grupach wiekowych**

Uniwersalny program ogólnopolski Radio ZET ma we wszystkich grupach wiekowych słuchaczy podobny udział w czasie słuchania (odchylenie wielkości udziału w poszczególnych grupach wiekowych od wartości średniej nie przekracza 15%). Podobnie rzecz się miała w grupie programów oznaczonych jako *pozostałe lokalne*.

► **Programy najbardziej popularne w grupie starszych słuchaczy.**

W grupie tej znalazły się programy, których ramówka w dużej mierze lub całkowicie opiera się o audycje słowne, a więc: Polskie Radio 24, TOK FM, Program 1, Radio Maryja, a także rozgłośnie regionalne. Najpopularniejsze wśród słuchaczy z przedziału wiekowego 60-75 lat były też jedyne dwa programy nadające na co dzień muzykę klasyczną: Program 2 i RMF Classic oraz sieć Radio Pogoda ze starszymi hitami. To właśnie programy tej stacji były najsilniej preferowane przez najstarszą badaną grupę słuchaczy. Udział w czasie słuchania Radia Pogoda był wśród osób w wieku 60-75 lat 2,7 raza wyższy niż wśród ogółu słuchaczy.

Ponadto, programami najchętniej słuchanymi przez starszych słuchaczy były społeczno-religijne programy sieci Radio Plus oraz sieć Meloradio.

▶ **Programy najbardziej popularne w grupie 40-59 lat.**

Do tej kategorii trafiły: Program 3 PR, sieć programów Złote Przeboje oraz kulturalno-muzyczne, grające muzykę rockową Rock Radio, które w latach ubiegłych miało największą popularność w grupie 25-39 lat.

▶ **Programy najbardziej popularne w grupie 25-39 lat.**

Programy, które największą popularność zyskują w grupie dorosłych rozpoczynających karierę zawodową to programy ponadregionalne:

- informacyjno-biznesowo-muzyczne, nadające muzykę rockową i pop radio muzo.fm, które w tej grupie słuchaczy miało udział w czasie słuchania ponad dwukrotnie wyższy niż wśród ogółu słuchaczy;
- muzyczno-kulturalne Chilli ZET z muzyką chilloutową i jazzową;
- Antyradio nadające rock alternatywny.

Największą popularność w grupie 25-59 lat zdobyła też sieć programów radia Wawa, specjalizująca się w polskiej muzyce oraz uniwersalne, ogólnopolskie RMF FM, ale w jego przypadku, różnica udziału w czasie słuchania w trzech pierwszych grupach wiekowych jest niewielka, wskaźnik ten jest natomiast mniejszy w grupie 60-75 lat.

▶ **Programy najbardziej popularne w grupie młodych słuchaczy (15-24 lata).**

Programami, których popularność była największa w najmłodszej badanej grupie wiekowej były sieci programów lokalnych: grające muzykę klubową, taneczną programy Eski i RMF Maxxx, które osiągały w najmłodszej badanej grupie wiekowej udział w czasie słuchania wyższy 2,9 raza w przypadku Eski i 2,6 raza w przypadku RMF Maxxx niż udział mierzony wśród ogółu słuchaczy.

Tabela 1. Wskaźniki słuchalności programów radiowych w 2019 r. z zaznaczeniem kierunku ich zmiany w porównaniu z rokiem poprzednim.

	Zasięg dzienny	Udział w czasie słuchania (%)	Dzienny czas słuchania
WSZYSTKIE	72,2% ↓	100,0% →	4:29:05 ↓
PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE	48,4% ↑	52,7% ↓	3:31:23 ↓
Program 1 PR SA	6,3% ↓	5,7% ↓	2:54:19 ↓
Program 2 PR SA	0,7% ↓	0,4% ↓	1:49:54 ↓
Program 3 PR SA	5,6% ↓	5,1% ↓	2:58:04 ↓
Radio RMF FM	30,4% ↑	27,8% ↑	2:57:38 ↓
Radio ZET	16,4% ↑	12,2% ↓	2:24:44 ↓
Radio Maryja	2,2% ↓	1,5% ↓	2:08:44 ↓
PROGRAMY PONADREGIONALNE	10,5% ↑	8,7% →	2:40:24 ↓
PR 24	0,8% ↑	0,5% →	2:07:24 ↓
Antyradio	1,9% ↑	1,5% ↑	2:26:42 ↑
VOX FM	3,8% ↓	3,1% ↓	2:35:00 ↓
TOK FM	2,6% →	2,1% ↑	2:37:55 ↑
muzo.fm	0,4% →	0,3% →	2:38:51 ↓
RMF Classic	1,8% ↑	1,1% ↓	2:02:33 ↓
ROZGŁOŚNIENIE REGIONALNE RADIA PUBLICZNEGO	5,8% ↓	4,3% ↓	2:24:04 ↓
PROGRAMY MIEJSKIE RADIA PUBLICZNEGO	0,5% ↓	0,4% →	2:35:57 ↓
KONCESJONOWANE PROGRAMY LOKALNE	36,4% ↑	34,0% ↑	3:01:18 ↓
Eska	12,0% ↑	7,8% ↑	2:05:42 ↓
Złote Przeboje	4,0% ↑	2,9% →	2:19:04 ↓
RMF MAXXX	6,0% ↑	3,9% ↑	2:04:08 ↓
Plus	2,5% ↓	2,2% ↓	2:45:33 ↓
Meloradio	1,4% ↑	1,1% ↑	2:28:29 ↑
WAWA	2,4% ↑	1,8% ↑	2:22:51 ↑
Chilli ZET	0,4% →	0,2% →	1:47:01 ↓
Rock Radio	0,7% →	0,5% →	2:06:48 ↑
Radio Pogoda	1,3% ↑	1,0% ↓	2:28:01 ↓
lokalne niesieciowe	14,3% ↑	12,8% ↑	2:53:05 ↓

Opracowanie KRRiT na podstawie badania *RadioTrack* Kantar Polska.